

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA ZAMONAVIY TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANGAN XOLDA TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISH

Jurayeva Musallam Xikmatovna

Buxoro Viloyat Buxoro tumani 46-son DMTT direktori

Annotatsiya. Maqolada zamonaviy texnologiyalari haqida qisqacha tushunchalar, raqamli axborot texnologiya vositalari, raqamli axborot texnologiyalardan foydalanish usullari va imkoniyatlari kabi muhim amallar to'g'risida ma'lumotlar keltirilgan.

Аннотация. В статье содержится информация о важных мероприятиях, таких как краткие понятия о цифровых информационных технологиях, средствах цифровых информационных технологий, методах и возможностях использования цифровых информационных технологий.

Annotation. The article contains information about important actions such as brief concepts of digital information technologies, digital information technology tools, methods and possibilities of using digital information technologies.

Kalit so'zlar. Raqamli texnologiyalar, ta'lim jarayonlari, natijalar, pedagoglar, samaradorlik, Raqamli texnologiya vositalari.

Ключевые слова. Цифровые технологии, образовательные процессы, результаты, педагоги, эффективность, Инструменты цифровых технологий.

Keywords. Digital technologies, educational processes, results, pedagogues, effectiveness, Digital technology tools.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida zamonaviy texnologiyalardan foydalangan holda ta'lim samaradorligini oshirish - bu bugungi kunda pedagogik jarayonlarni rivojlantirish va bolalar rivojlanishini ta'minlashda muhim yondashuvlardan biridir. Zamonaviy texnologiyalar ta'limni yanada samarali va interaktiv qilish, o'quvchilarni bilim olish jarayoniga yanada jalb etish, hamda ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Zamonaviy texnologiyalarning ta'lim jarayoniga qo'shadigan foydalari

➤ **O'quv materiallarining boyligi:** Internet va multimediya resurslari orqali bolalar turli mavzular bo'yicha keng qamrovli materiallarga, interaktiv darslar, videolar, virtual ekskursiyalar va o'yinlarga ega bo'lalilar.

➤ **Shaxsiylashtirilgan o'qitish:** Kompyuter dasturlari, o'quv ilovalari va mobil ilovalar yordamida bolalar o'z yoshi va qobiliyatiga mos materiallar bilan

ishlashlari mumkin. Bu o'z navbatida, ta'limni individual yondashuv asosida tashkil etishga imkon yaratadi.

➤ **Qiziqarli va interaktiv darslar:** Zamonaviy texnologiyalar bolalar uchun qiziqarli o'yinlar, testlar, virtual o'yinlar, va interaktiv mashg'ulotlarni yaratishga yordam beradi. Bu, o'z navbatida, ta'limni qiziqarli va samarali qiladi.

Texnologiyalarning muhim rolini hisobga olgan holda, maktabgacha ta'lim tizimida ularni qo'llash quyidagi yo'nalishlarda amalga oshirilishi zarur:

✚ **Yangi texnologiyalarni ta'lim jarayoniga integratsiya qilish:** Pedagoglar va bolalar uchun texnologik vositalarni joriy etish va uni muntazam ravishda yangilab borish, ta'limda o'zgartirishlar kiritish.

✚ **Innovatsion ta'lim platformalarini yaratish:** Ta'limning samaradorligini oshirish uchun yangi onlayn resurslar va platformalar yaratish, bolalar va o'qituvchilar uchun interaktiv darslar va o'yinlarni ishlab chiqish.

✚ **Pedagoglarning malakasini oshirish:** O'qituvchilarni texnologiyalardan samarali foydalanish bo'yicha o'quv dasturlari bilan ta'minlash, ularga yangi metodlar va pedagogik innovatsiyalarni o'rgatish.

Ta'limda raqamli texnologiyalardan foydalanish boshqa sohalarga nisbatan dolzarb hisoblanadi. Bugungi kunda raqamli ta'lim texnologiyalar ta'lim tizimining barcha bosqichlarida qo'llanilmoqda. Ushbu texnologiyadan foydalanish uchun avvalo uning imkoniyatlari bilan bog'liq bilim, ko'nikma va malakalar bo'lishi lozim. Ana shundagina raqamli ta'lim texnologiyasidan kutilgan samaraga erishiladi. Oliy ta'lim muassasalarida raqamli texnologiyalardan foydalanish ko'p sonli elektron darslik va elektron o'quv qo'llanmalarni ta'lim jarayonida qo'llash va u orqali o'quv mashg'ulotlarini tashkil etish, masofaviy ta'limni yo'lga qo'yish, bosqaruv faoliyatini masofaviy tashkil etish, talabalar fikrmulohazalarini doimiy bilib borish, avtomatlashgan nazorat sinovlarini tashkil etish maqsadli bo'ladi.

Raqamli axborot texnologiyalarining ta'lim jarayonlariga joriy etilishi:

- o'rganilayotgan hodisa va jarayonlarni modellashtirish orqali fan sohasini chuqur o'zlashtirilishiga;
- o'quv faoliyatining xilma-xil tashkil etilishi hisobiga tinglovchining mustaqil faoliyati sohasining kengayishiga;
- interaktiv muloqot imkoniyatlarining joriy etilishi asosida o'qitish jarayonini individuallashtirish
- sun'iy intellekt tizimi imkoniyatlaridan foydalanish orqali tinglovchining o'quv materiallarini o'zlashtirish strategiyasini egallashiga;
- axborot jamiyati a'zosi sifatida unda axborot madaniyatining shakllanishiga;

- o'rganilaётgan jarayon va hodisalarni kompyuter texnologiyalari vositasida taqdim etish, o'quvchilarda fan asoslariga qiziqishni va faollikni oshirishga olib kelishi bilan muhim ahamiyat kasb etadi.

Ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalardan foydalanish quyidagi natijalarga olib keladi:

- berilayotgan materialni chuqur va mukammal o'zlashtirish imkoniyati va uni ta'lim oluvchi xotirasida uzoq muddat saqlanishi va zarur bo'lganda amaliyotga qo'llash darajasi ortadi;

- axborotni turli shaklda (matn, video, ovoz, grafika, animatsiya ,...) berilishi ta'lim oluvchilarni diqqatini tortadi va ularni fanga qiziqishini uyg'otadi;

- kompyuter "nazoratchi" funksiyasini bajarib ta'lim oluvchining didaktik topshiriqlar, test savollari, muammoli vaziyatlarga bergan javoblarini, ya'ni o'zlashtirganlik darajasini aniqlab natijalarini monitorda ko'rsatadi;

- dars jarayonida ta'lim oluvchilar faoliyatini boshqaruvchi vosita bo'lib xizmat qiladi va bajarilishi lozim bo'lgan topshiriqlar soni keskin ortadi, buning natijasida egallanishi lozim bo'lgan bilimlar hajmining oshishiga olib keladi;

- o'quv mashg'ulotining tarkibiy tuzilishini modifikatsiyalash, ya'ni pedagog tomonidan bajarilayotgan ko'pgina tashkiliy ishlarni kompyuter texnikasi yordamida amalga oshirilib vaqt tanqisligi muammosi kamayadi;

- Ta'lim oluvchi faol ishtirokchiga aylanib, mustaqil ta'lim olish imkoniyati sohalari kengayadi va o'qituvchi bilan erkin hamda teng muloqotga kirisha oladigan hamkorga aylanadi.

Zamonaviy texnologiyalarning pedagogik jarayonda o'rni

➤ **Samarali va tezkor aloqa:** Internet va mobil ilovalar orqali o'qituvchilar va ota-onalar o'rtasida doimiy aloqa o'rnatiladi, bu esa bolalarning ta'lim jarayonini yaxshilashga yordam beradi.

➤ **Kengaytirilgan o'quv imkoniyatlari:** Texnologiyalar yordamida ta'limning imkoniyatlari kengayadi. Bolalar turli xil resurslar, dasturlar va o'quv materiallari orqali bilim oladi, o'zlariga kerakli mavzularni osonlik bilan o'rganish imkoniga ega bo'ladi.

➤ **Yangi pedagogik usullar:** Zamonaviy texnologiyalar yordamida o'qituvchilar yangi pedagogik usullarni ishlab chiqishlari, interaktiv darslar, o'yinlar va simulyatsiyalarni o'tkazishlari mumkin.

Xulosa shuki: Zamonaviy texnologiyalarni maktabgacha ta'lim tashkilotlarida samarali qo'llash bolalar uchun ta'lim jarayonini qiziqarli va samarali qiladi, ularning ta'limga bo'lgan qiziqishini oshiradi va bilim olishni osonlashtiradi. Bu jarayon nafaqat o'quvchilarning rivojlanishiga, balki o'qituvchilarning kasbiy malakasining oshishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shuningdek, texnologiyalarning maktabgacha

ta'limda muvaffaqiyatli joriy etilishi, ta'lim tizimining umumiy sifatini oshiradi va o'quvchilarning kelajakdagi muvaffaqiyatlariga zamin yaratadi.

Zamonaviy texnologiyalar maktabgacha ta'lim tizimida ta'lim samaradorligini oshirish uchun katta imkoniyatlar yaratadi. Texnologiyalarni samarali qo'llash bolalarning qiziqishini oshirish, bilim olish jarayonini interaktiv va o'zlashtirishni osonlashtiradi. O'qituvchilarni texnologik malakasini oshirish va yangi innovatsion metodlardan foydalanish ta'lim sifatini yanada yuqori darajaga ko'tarishga yordam beradi. Bu jarayonni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun pedagoglar, ota-onalar va ta'lim tizimi mutasaddilari o'rtasida o'zaro hamkorlik muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyot ro'yxati.

1. Mamarajabov M., Tursunov S. Kompyuter grafikasi va Web dizayn. darslik. – T.: «Cho'lpon», 2013.
2. Yuldashev U., Mamarajabov M., Tursunov S. Pedagogik Web-dizayn. O'quv qo'llanma – T.: "Voriz", 2013.
3. Aripov M., Fayziyeva M., Dottoyev S. Web-texnologiyalar. O'quv qo'llanma. – T.; "Faylasuflar jamiyati", 2013
4. D.Sayfurov, Fayziyeva M. Ta'limda ilg'or axborot-kommunikatsiya texnologiyalari moduli bo'yicha o'quv-uslubiy majmua. Toshkent davlat pedagogika universiteti huzuridagi pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi. 2017-y.